

# បណ្ណាល័យ វិបសអ និង មណ្ឌលព័ត៌មាន បឹងទន្លេសាប

## ការបង្កើតមណ្ឌលព័ត៌មានបឹងទន្លេសាប

គេតែងអធិប្បាយពីបឹងទន្លេសាប ដែលមានធនធានសំបូរ ស្តុកស្តម្ភ ថាជាសរសៃឈាមនៃប្រទេសកម្ពុជា ។ ដូចគ្នាដែរ បណ្ណាល័យ ដែលសំបូរឯកសារកម្រិតខ្ពស់ក្នុងទម្រង់សរសៃឈាម នៃវិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវវិស្វកម្មភីអិលអិល ។ ការបង្កើតមណ្ឌល ព័ត៌មានបឹងទន្លេសាប (TSI) នៅក្នុងបណ្ណាល័យនៃវិទ្យាស្ថាន បណ្តុះបណ្តាល និង ស្រាវជ្រាវដើម្បីអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា (វិបសអ) ធ្វើឡើងក្នុងចន្លោះពេលពីដើមខែមករា ដល់ចុងខែមិថុនា ២០០៦ ដោយបានទទួលជំនួយហិរញ្ញវត្ថុពីធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី (ADB) ។

មណ្ឌលព័ត៌មានបឹងទន្លេសាប ក្រោមកិច្ចផ្តួចផ្តើមពី ADB បានចាប់ ផ្តើមធ្វើក្នុងឆ្នាំ២០០២ ក្នុងលក្ខណៈជាគំរោងដៃគូគ្នា រវាងអង្គការ និងបុគ្គល នានា ដែលធ្វើការងារដើម្បីជំរុញការអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ចមានចីរភាពនៅតំបន់ អាងទន្លេសាប និងតំបន់ជុំវិញ ។ គំរោងរយៈពេល ១០ឆ្នាំនេះ មានទិសដៅ ការពារធនធានដីសេសនៃបឹងទន្លេសាប និងជួយឱ្យប្រជាជនកម្ពុជាបានយល់ ដឹងកាន់តែច្បាស់ពីធនធានដ៏មានតំលៃរបស់កម្ពុជា ។ វិបសអ រីករាយណាស់ ដោយបានចូលរួមក្នុងកម្មវិធីនេះ ដើម្បីផ្តល់ឱ្យអ្នកស្រាវជ្រាវ និង សាធារណជនទូទៅ នូវព័ត៌មាន និងលទ្ធផលនៃការងារអភិវឌ្ឍន៍ជាច្រើន របស់មណ្ឌលព័ត៌មានបឹងទន្លេសាប ។

មណ្ឌលព័ត៌មានបឹងទន្លេសាបថ្មីនេះ ត្រូវបានបង្កើតឡើងជាចំណែកមួយ នៃបណ្ណាល័យ វិបសអ ដើម្បីបំរើការងារកសាងសមត្ថភាពនៃកម្មវិធីផ្តល់ ព័ត៌មានបឹងទន្លេសាប ។ ធនធាននៃមណ្ឌលព័ត៌មានបឹងទន្លេសាប រ៉ាប់រងពេញ បន្ថែមទៅលើលទ្ធភាព និងបណ្តាញការងារដែលមានស្រាប់នៅ វិបសអ និង ជាចំណែកមួយនៃសកម្មភាពដែល វិបសអ កំពុងអនុវត្ត ។ ធនធានដ៏មាន តម្លៃនៅបណ្ណាល័យ វិបសអ សព្វថ្ងៃ រួមមានបណ្តុំសព្វគ្រប់នៃឯកសារ បោះពុម្ពទាំងអស់របស់ វិបសអ ព្រមទាំងបណ្តុំឯកសារពិសេសៗ ដូចជា :

- បណ្ណាល័យឯកសារធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី
- បណ្តុំឯកសារវិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវសហប្រជាជាតិ ដើម្បីការអភិវឌ្ឍន៍ សង្គម
- បណ្តុំឯកសារនៃគម្រោងអន្តររដ្ឋសហប្រជាជាតិ ស្តីពីការជួញដូរ មនុស្ស
- បណ្ណាល័យធនាគារពិភពលោក

ធនធានឯកសារទាំងនេះ ត្រូវបានបង្កើតឡើងយ៉ាងទៀងទាត់ ហើយ វាជួយឱ្យបណ្ណាល័យ វិបសអ មានបណ្តុំឯកសារប្រសើរជាងគេ ពាក់ព័ន្ធនឹង ការអភិវឌ្ឍន៍នៅកម្ពុជា ។

ក្នុងអំឡុងពេលបង្កើតមណ្ឌលព័ត៌មាន បុគ្គលិកបណ្ណាល័យ វិបសអ បាន ធ្វើការរួមគ្នាកសាងបណ្តុំឯកសារ ដោយដាក់បញ្ចូលព័ត៌មានថ្មីៗទៀត



ជាពិសេស ឯកសារទាក់ទងនឹងកម្មវិធីព័ត៌មានបឹងទន្លេសាប និងតំបន់ទីវាល អាងទន្លេសាប ។ បុគ្គលិកបណ្ណាល័យ បានធ្វើទស្សនកិច្ចជាទៀងទាត់នៅតាម ស្ថាប័ននានា ដើម្បីប្រមូលធនធានបន្ថែមសំរាប់បណ្ណាល័យ ដូចជា សៀវភៅ ប័ណ្ណផ្សព្វផ្សាយ សិទ្ធិរឹម និងផែនទី ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកគេបានចំណាយពេល ច្រើនណាស់ ដើម្បីស្វែងរកឯកសារផ្សេងៗ ដែលមានលើអ៊ិនធឺណិត ។ ធនធានទាំងអស់នេះ បានដាក់បញ្ចូលទៅក្នុងកាតាឡុកថ្មី លើអ៊ិនធឺណិតនៃ ឯកសារក្នុងបណ្ណាល័យ វិបសអ សំរាប់ឱ្យសាធារណជនមានលទ្ធភាព ប្រើប្រាស់វាបានយ៉ាងងាយស្រួល ។

ឯកសារសំខាន់ៗនៅក្នុងមណ្ឌលព័ត៌មាន រួមមាន :

- អត្ថបទផ្សេងៗ របស់ ADB ស្តីពីតំបន់បឹងទន្លេសាប
- ប្រព័ន្ធនិវេនយុទ្ធសាស្ត្រនៃមណ្ឌលនៅទន្លេសាប
- ប្រព័ន្ធនិវេនយុទ្ធសាស្ត្រពីរបាយការណ៍ទាក់ទងនឹង TSI
- សៀវភៅ ទស្សនាវដ្តី និងឯកសារទាក់ទងនឹងអាងទន្លេសាប
- សៀវភៅ និងប័ណ្ណផ្សព្វផ្សាយ របស់ ADB ស្តីពី TSI
- ផែនទី
- ឯកសារផ្សព្វផ្សាយជាស៊ីឌីរឹម របស់ ADB គណៈកម្មាធិការទន្លេមេគង្គ (MRC) និងអង្គការផ្សេងៗទៀត
- ឯកសារបោះពុម្ពរបស់ World Fish Centre
- ឯកសារបោះពុម្ពរបស់គណៈកម្មាធិការទន្លេមេគង្គ
- ឯកសារដាក់លើអ៊ិនធឺណិត
- របាយការណ៍ស្រាវជ្រាវ និងនិក្ខេបបទ

## ការតុបតែងបណ្ណាល័យជាថ្មី និងម៉ោងកម្រិតបង្កើន

ក្រុមការងារបណ្ណាល័យ ដែលរួមមានលោក ប៊ី ហ៊ុន លោកស្រី អ៊ុន ស៊ីណុត និងកញ្ញា សិន ម៉ាដែន រួមជាមួយទីប្រឹក្សា និងអ្នកស្ម័គ្រចិត្ត បានធ្វើការរួមគ្នា រៀបចំកែលម្អបណ្ណាល័យឡើងវិញ ដោយបំពាក់ឧបករណ៍ គ្រឿងសង្ហារឹម និងរបស់ប្រើប្រាស់ថ្មីៗមួយចំនួន ។ ការរៀបចំជាថ្មី បានជួយបណ្ណាល័យ

ឱ្យផ្តល់សេវាបានកាន់តែប្រសើរ ហើយក្នុងពេលជាមួយគ្នាក៏ផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់ចំពោះមណ្ឌលព័ត៌មានបឋមទន្លេសាប ក្រោមជំនួយឧបត្ថម្ភរបស់ ADB ដែលជាផ្នែកដ៏សំខាន់មួយនៃបណ្តាស័យ ។

ក្រៅពីកំណែលំអរប្រែប្រួលបណ្តាស័យ ក៏មានការដាក់សញ្ញាសំគាល់ជាច្រើនបន្ថែមទៀត ដើម្បីជួយដល់អ្នកមកបណ្តាស័យ ឱ្យងាយស្រួលក្នុងការរកឯកសារតាមវិស័យនីមួយៗ ។ ម្យ៉ាងទៀត បានដាក់ប្រើកុំព្យូទ័រ ៤គ្រឿង សំរាប់ឱ្យអ្នកមកបណ្តាស័យ ស្រាវជ្រាវរកឯកសារតាមកម្មវិធី OPAC ក្នុងនេះកុំព្យូទ័រ ២គ្រឿងបានភ្ជាប់នឹងអ៊ិនធឺណិត ។ នៅគ្រប់ពេលតែងមានទីប្រឹក្សាមួយរូបប្រចាំការ សំរាប់ជួយដល់អ្នកអានក្នុងការស្វែងរកឯកសារ និងជួយណែនាំពីប្រព័ន្ធក្នុងបណ្តាស័យផងដែរ ។

**ប្រព័ន្ធ NewGenLib**

បណ្តាស័យទំនើបៗ និងមណ្ឌលព័ត៌មាន អាចផ្តល់លទ្ធភាពខ្ពស់ ក្នុងការស្វែងរកព័ត៌មាន តាមរយៈការប្រើប្រាស់ សូហ្វ្វែរសំរាប់គ្រប់គ្រងប្រព័ន្ធបណ្តាស័យ ។ ក្នុងករណីភាគច្រើន សូហ្វ្វែរនេះមានតម្លៃខ្ពស់ ហើយបណ្តាស័យជាច្រើន នៅក្នុងប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ ពុំមានលទ្ធភាពទិញវាមកប្រើប្រាស់ទេ ។ វិបសអ បានជ្រើសរើសប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងបណ្តាស័យដ៏ទំនើបជា "បច្ចេកវិទ្យាឈានមុខ" ហៅថាប្រព័ន្ធ NewGenLib ដែលជាចំណុចស្នូលនៃការអភិវឌ្ឍន៍បណ្តាស័យ និងការបង្កើតមណ្ឌលព័ត៌មានបឋមទន្លេសាប ។ បុគ្គលិក វិបសអ បានប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធ NewGenLib នេះសំរាប់គ្រប់គ្រងប្រព័ន្ធជាប់ពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ រួមទាំង ឯកសារទទួលបាន ការចែកចាយទៅឱ្យអ្នកខ្លី បញ្ជីឈ្មោះឯកសារ និងកាតាឡុកលើអ៊ិនធឺណិត (OPAC) ។ ប្រព័ន្ធ NewGenLib បានបង្កើតឡើងនៅប្រទេសឥណ្ឌា ដោយប្រើបច្ចេកវិទ្យាមានប្រភពបើកទូលាយ ដើម្បីផ្តល់តម្លៃប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងបណ្តាស័យតាមស្តង់ដារអន្តរជាតិមួយសំរាប់ប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ ។ ប្រព័ន្ធនេះមានចំនុចពិសេសជាច្រើន ដែលជួយដល់បុគ្គលិកក្នុងការផ្តល់ "គុណភាពបន្ថែម" ដល់អ្នកប្រើប្រាស់សេវាបណ្តាស័យ ។ ប្រព័ន្ធ NewGenLib ផ្តល់លទ្ធភាព

ឱ្យរកបានដោយងាយនូវធនធានគ្រប់បែបយ៉ាង មានទាំង សៀវភៅនៅលើធ្មេញ ទូ ឯកសារលើអ៊ិនធឺណិត ឬឯកសារជាឌីជីថល ដែលមាននៅតាមកន្លែងផ្សេងៗទៀត ក៏ដូចជាព័ត៌មានលំអិតជាងមុនលើឯកសារនីមួយៗ ។

ដើម្បីជួយសំរួលដល់ការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធ NewGenLib នៅក្នុងបណ្តាស័យ វិបសអ ក្រុមការងារបណ្តាស័យបានធ្វើការយ៉ាងជិតស្និទ្ធ ជាមួយលោក ឡឺង វណ្ណា ប្រធានផ្នែកបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាន (IT) របស់ វិបសអ និងក្រុម NewGenLib នៅឥណ្ឌា ។ មុនពេលធ្វើការផ្លាស់ប្តូរកម្មវិធី បញ្ជីឯកសារជាឌីជីថល ដែលប្រើកម្មវិធី WINISIS បានធ្វើទៅកាន់ប្រទេសឥណ្ឌា ដើម្បីបំប្លែងកំណត់ត្រាឯកសារ ទៅជារចនាសម្ព័ន្ធស្តង់ដារអន្តរជាតិ MARC 21 សំរាប់ត្រៀមតំលើងប្រព័ន្ធ NewGenLib ។ កុំព្យូទ័រថ្មីៗ និង server ក៏បានទិញ និងដាក់តំលើងកាលពីចុងខែមីនាដែរ ។

លោក Meher Siddhartha វិស្វករផ្នែកប្រព័ន្ធ NewGenLib បានមកធ្វើទស្សនកិច្ច ២សប្តាហ៍ នៅ វិបសអ កាលពីចុងខែមីនា ២០០៦ ដើម្បីតំលើងសូហ្វ្វែរ និងបណ្តុះបណ្តាលដល់ប្រធានផ្នែក IT និងបុគ្គលិកបណ្តាស័យ វិបសអ ក្នុងការប្រើប្រាស់ និងគ្រប់គ្រងប្រព័ន្ធនេះ ។ បណ្តាស័យបានបិទទ្វារអស់ ២សប្តាហ៍ ក្នុងពេលមានការបណ្តុះបណ្តាលពីប្រព័ន្ធ NewGenLib ។ ក្រោយការបណ្តុះបណ្តាលពីប្រព័ន្ធ NewGenLib បុគ្គលិកបណ្តាស័យរួមជាមួយអ្នកស្ម័គ្រចិត្ត និងបុគ្គលិកអណ្តែត បានធ្វើការងារយ៉ាងខ្លាំងក្លាដើម្បីដាក់លេខកូដសៀវភៅ និងរៀបចំកំណត់ត្រាបញ្ជីឈ្មោះសៀវភៅសំរាប់ចែកចាយឱ្យបានត្រឹមត្រូវ ។ ការកសាងបណ្តាស័យឯកសារកំពុងបន្តទៅមុខទៀតហើយបុគ្គលិកមានការយល់ដឹងកាន់តែច្រើនពី ប្រភេទឯកសារដែលត្រូវមានដើម្បីឱ្យបណ្តាស័យឯកសារមានលក្ខណៈពាក់ព័ន្ធនឹងតំរូវការ ។ បុគ្គលិកទាំងអស់បន្តការរៀនសូត្រពីជំនាញថ្មី ដោយផ្តោតការប្រឹងអភិវឌ្ឍន៍សមត្ថភាពខ្លួនក្នុងការរៀបចំបញ្ជីឈ្មោះ និងធ្វើចំណាត់ថ្នាក់សៀវភៅ ដោយមានការជួយណែនាំពីទីប្រឹក្សាបណ្តាស័យ ។

**បណ្តាស័យរៀបចំថ្មី**

បណ្តាស័យរៀបចំថ្មីរបស់ វិបសអ ដែលមានរួមបញ្ចូលទាំងមណ្ឌលព័ត៌មានបឋមទន្លេសាបផង គឺជាកន្លែងទាក់ទាញ និងជាទីចំណាប់អារម្មណ៍នៃមិត្តអ្នកអាន ។ បណ្តាស័យផ្តល់ឱ្យអ្នកប្រើប្រាស់នូវព័ត៌មានសំខាន់ៗទាក់ទងនឹងការអភិវឌ្ឍន៍ប្រទេសកម្ពុជា ជាពិសេសព័ត៌មានស្តីពីទន្លេសាប ក្រោមជំនួយឧបត្ថម្ភរបស់ ADB ។ ការកែលំអសេវាបណ្តាស័យរួមមានទាំង ការដាក់សញ្ញាសំគាល់តាមប្រព័ន្ធ Dewey Decimal System ការដាក់តុធ្វើការរបស់ទីប្រឹក្សា អ្នកអាននៅកន្លែងសាធារណៈ ការបង្កើតកាតាឡុកលើអ៊ិនធឺណិត (OPAC) និងបណ្តាស័យឯកសារយោង ។ បុគ្គលិកបណ្តាស័យបានរៀនសូត្រជំនាញថ្មី និងបានទទួលស្វាគមន៍ភ្ញៀវថ្មីៗជាច្រើននាក់ ដែលមកអានឯកសារ រឺជាអ្នកស្រាវជ្រាវជាច្រើនរាល់ថ្ងៃ ។

